

सन २०१८-१९ मध्ये कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (MIDH) अंतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता रु. ८५५.०० लाख निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्र. राफअ-२०१८/प्र.क्र.१७७/९-अ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १२ जुलै, २०१८

संदर्भ :-

- १) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे चे क्र. MSHMPB /MONIT/AAP २०१८-१९/१७७४/२०१८, DT.१३.०४.२०१८ चे पत्र.
- २) केंद्र शासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाचे इंग्रजी पत्र क्र. F.No.३३-१७/२०१७-MIDH (AAP), Dated: ०५/०५/२०१८.
- ३) केंद्र शासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाचे इंग्रजी पत्र क्र. F.No.३३-१७/२०१७-MIDH (APP), Dated: ०७.०५.२०१८.
- ४) केंद्र शासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाचे इंग्रजी पत्र क्र. F.No.१८-२४/२०१७ - MIDH, Dated: २५.०५.२०१८.
- ५) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे जा.क्र.मराफऔपम/सनि/वाकृआ/ प्रशा.मान्यता/२१५५/२०१८, दिनांक ३१.०५.२०१८ चे पत्र.
- ६) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.राफअ-२०१८/प्र.क्र.१६८/९अ, दि. ०६/०६/२०१८
- ७) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१८/प्र.क्र.११/कार्यासन-६, दि.०३/०७/२०१८

प्रस्तावना :-

एकात्मिक फलोत्पादन अभियान ही फळे, भाजीपाला, कंदमुळे, मश्रूम, मसाले, फूल, सुगंधी वनस्पती, नारळ, काजू, कोको आणि बांबू इ.उत्पादनांच्या चतुरस्र विकासाकरिता राबविण्यात येणारी केंद्रपुरस्कृत योजना आहे. सदर योजना सन २०१५-१६ पासून केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० या प्रमाणात राबविण्यात येत आहे.

अभियानांतर्गत समाविष्ट पिकांच्या उत्पादकतेत वाढ करणे, शेतजमीनीची सुपिकता व उत्पादकता यात वाढ करणे, रोजगाराच्या नवीन संधी निर्माण करणे व एकूणच शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ करणे ही या योजनेची मुख्य उद्दिष्टे आहेत. सन २०१८-१९ मध्ये राज्यात कृषि उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान राबविण्यासाठी रु. २६३३३ लाख व सन २०१७-१८ मधील रु. ६९४१.५६ लाख शिल्लक निधी अशा एकूण रु. ३३२७४.५६ लाख रकमेच्या वार्षिक कृती आराखडयास केंद्र शासनाने मंजूरी दिली आहे. राज्य शासनाने दि.०६/०६/२०१८ रोजी संदर्भाधीन क्र. ६ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे. तसेच चालू वर्षाकरिता पहिल्या हप्त्यात केंद्र शासनाने अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी रु. ५१३.०० लाख केंद्र हिश्याची रक्कम वितरित केली असून समरूप राज्य हिश्याची रक्कम रु. ३४२.०० लाख रकमेसह एकूण रु. ८५५.०० लाख निधी वितरणास उपलब्ध आहे.

सन २०१८-१९ करिता एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाकरिता पहिल्या हप्त्यात अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी रु. ८५५.०० लाख निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यास अनुसरून शासन आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत केंद्र शासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाच्या दि. २५.५.२०१८ च्या पत्रान्वये, अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता वितरित केलेला केंद्र हिश्याचा रु. ५१३.०० लाख व त्यानुसार राज्य हिश्याचा ४०% रु. ३४२.०० लाख असा एकूण रु. ८५५.०० लाख, निधी मंजूर अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून, खर्च करण्यास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेसाठी उपलब्ध होणारा अर्थसंकल्पीत निधी केंद्र शासनाने विहित केल्याप्रमाणे अनुसूचित जनजाती प्रवर्गासाठी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
अनुसूचित जनजाती	मागणी क्र.टी - ५, २४०१- पिक संवर्धन ७९६-अनुसूचित जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१-अनुसूचित जनजाती क्षेत्र उपयोजना अंतर्गत योजना (०१) (०६) कृषि उन्नती योजना - एकत्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (अनुसूचित जनजाती) (कें.पु.यो.) (केंद्र हिस्सा, ६० टक्के) ३३ अर्थसहाय्य (२४०१A०२९)	मागणी क्र.टी - ५, २४०१- पिक संवर्धन ७९६-अनुसूचित जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१-अनुसूचित जनजाती क्षेत्र उपयोजना अंतर्गत योजना (०१) (०७) कृषि उन्नती योजना-एकत्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (अनुसूचित जनजाती) (कें.पु.यो.) (राज्य हिस्सा, ४० टक्के) ३३ अर्थसहाय्य (२४०१A०१९)

३. परिच्छेद २ नुसार अभियानाकरिता वितरित करण्यात आलेला निधी कोषागारातून आंहरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून आणि व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. योजनेअंतर्गत वितरित निधी जिल्हा स्तरावरून खर्च करण्यात यावा. तसेच आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत उपलब्ध करून दिलेली तरतूद फक्त आदिवासी लाभार्थ्यांकरिता व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रांतर्गत खर्च करण्यात यावी. तसेच आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेर केलेली तरतूद त्या क्षेत्रातील आदिवासी लाभार्थ्यांकरिताच खर्च करण्यात यावी.

५. सदर योजनेंतर्गत वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषि) यांनी शासनास सादर करावे.

६. प्रस्तुत आदेश शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दि. २ एप्रिल, २०१८ नुसार विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३१०/अर्थोपाय, दि. ३१/०५/२०१८ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०७१२१५२१५८०००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रती :-

- १) मा. मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
- २) मा. मंत्री (कृषि व फलोत्पादन), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
- ३) मा. कृषि राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
- ४) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद / विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
- ५) मा. अपर मुख्य सचिव, (कृषि व पणन) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) मा. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
- ७) मा. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, नियोजन विभाग/आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
- ८) आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ९) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
- १०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, साखर संकुल, शिवाजी नगर, पुणे,
- ११) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पणन मंडळ, पुणे,
- १२) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १३) राज्यातील सर्व विभागीय कृषि सह संचालक,
- १४) राज्यातील सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
- १५) विविध राष्ट्रीय मंडळावरील महाराष्ट्राचे सदस्य म्हणून कार्यरत असलेल्या जिल्ह्यातील व्यक्ती,
- १६) राज्यातील फळे/फुले उत्पादक संघाचे प्रतिनिधी,
- १७) निवडनस्ती, कार्यासन ९- अ.